

БОШКО ТОМАШЕВИЋ

МОЈЕ НЕПРЕСТАНО СТАРЕЊЕ

ОНАЈ КОЈИ САМ БИО ХОЋУ ДА БУДЕМ

Оно што сам изнео из куће изнешено је давно: посуђе,
столарија, књиге, самоћа, ледени бунт са кореном брезе,
на њој – као кончићи – ледени кристали; липа у цватућој
образини, мир и блуд хладне навике пијења млаког чаја
у зору, хангар са рукописима пуштеним да одлете под стреју,
у строј ластавичјих гнездâ.

Ствари су се вратиле на ђубриште као живот чудно настављен!

Остах сам са собом – потрошен дукат! Старост ме додирнула
грубо, тргајући оквире копрене од седре. На рукама кожа пуцала
не од ружиног трња. Време што троши боју беса утихло је.

Жир с јесени падао у котарицу од прућа.

Па и ја падах, једно звоно, један удар над вечерњим градом.

Почетак живота беше далек. Но спознах идеју-водича, снагу,
радост и наду,
и неумитност претње животнога краја. Падала су полако зрнца
сафира са тога конца. Немогуће да то нестало је посве и да сад
тумара по бићу туђем.

Памтим те дане као пахуљице на рукаву капута. Упила их вуна
живота.
Осташе к томе грлице што увек према мени лете и још воља да се
даље
дела јесењим вихором распирена. И нема одступања нити замене
ичега

са ичим. Све је још ту као освит и бочица лека: у натопљеној старости вином и парафином онај који сам био хоћу да будем.

И без нелагоде, чист и бео, сплетен у плусак живота-јелена и видике
идеала, с јеком рога, на паперју памети и жеље треба да будим нов благослов ствари, сјај визије тока и величанственост света, снагу
свега што у мени остала је и лежи у кориту неба предалеком за сузе.

МОЈЕ НЕПРЕСТАНО СТАРЕЊЕ

Све моје књиге су непрестано старење.
Да влажни живот би ме могао читати тѐжа је ослонац стола кривила. Читаће тако дух макадамски како лед савија згрбљену коцку ко моју шију понижење што шаљу ми га Татари моји пространством, клеветом-путем са дрворедом који невешто ћути о злоби и крати ми ведрину.

Старити. Врста одстојања од невине радости сто. Од ужашашћа к далеком Богу пустоши врста триста. Ништа се не може рукама држати. Само сила боса, звездана, броји бедем по бедем, годину по распућима ко језу кроз пукотину. „Одеждом зимâ”¹ све се броји. И вода и тескоба плаћена небом за хлеб. Старити, непрестаним шалом за врат стезати преко тела живот, хватати по честару душе жиле склупчане.

¹ Марина Цветајева.

СВЕ СТВАРИ БИЋЕ ЈЕДНОМ УМОРНЕ

Неће проћи вечност, још ће бити живота,
још света у стварима. Почелâ ће бити у радозналој
трави. Пријатељство дрвета шириће сенку његове сенке.
Накупиће се вече сваке сутрашњице. Одабираће памћење
радост прошлости. Мишљење ће одбацити ледену охолост
метафизике. Бића ће се држати свог тока суза и кристала.
Ваљак ће прегазити ружу и царства. Океани ће вратити
таласе у себе. Небројена грањања зауставиће кретање
кугле. Вечити шах биће Божја правда. Све ствари постаће
једном уморне. Или нешто друго што је моја душа
коју не успевам да пригрлим.

„ЈОШ ТЕЖАК ПОЧИВА ПРАХ...”²

Још тежак почива прах од лета под стаблом
багрема. Већ мирис му је нестао давно
и пчеле у кошницама дрхте. Силни је свет
са јесени дошао, снага биља одмара се сада
пред скори снег. Пада сува грана под кретом
ветра. Падам и ја са собом у ћутњи пред
питањем свега над свим о свему, нарочито
о судбинском крају, неразумљивом, но
моћном ко свака вечна кретња спрам непознатог.

Са свиме сам што живи исти, с ветром што га
позна дрво, трава и небо немирно у светлини.
Са свиме сам што живи исти ал’ питање знам које се
неспутано шири у мени и надамном и час је
горко, и час је јасно, помирено с тачком отпора
унутрини која светли животом ко окно на кући
и тежи да гледа непрестано што гледало је увек.

Светлети желим тако једном и ја ко тај прозор на кући
и гледати вечно како ми је живот заувек отишао к звезђу
ал’ и у дому ми осто ко тежина чиста где мој још живи дах
а ствари леже, некада моје, уокруг, без споја, ко прах.

² Рајнер Марија Рилке, „Предосећање”.

ПЕСМА О СЕЋАЊУ НА РАНО ДЕТИЊСТВО
НАПИСАНА У СТАРОСТИ

Само један лептир спустио се на врх цвета,
само један цвет у мени се чуо, од звежђа
цвет са гунђаве росе у расплет мириса ширио се.
Ка сунчаној врућини ближио се летњим сатом
сврси свога света и штитио чини тако да видех у њему
и вољу и наду и одмотане нити будућих времена према
мени. Расуо се без крета звука по данима ко восак
на пладњу и мирисао на земљу заорану плугом тежином
саћа. Чинио свашта што му се хтело, личио страшћу на биће
смело, превртао ко дете странице шуштаве и бајне, окупао
ноћи нехајном силом – ал' без повратне снаге наједном!
И чашне крунице спустише крила лептира за педаљ-два, држаху
на плећима шуштавог октобра ветар и дрхтаво лагано силажаху
у свијену тмину нагло. На бразготини цвета потекоше меке
сузе ствари и очај таштине. Могуће је можда било предвидети
крај у снази „тек отшкринутих ствари”, ал' понављање
вечно истог углавило се у круну цвета што дете је било онда
и постаде као ствар нешто друго што у спони једног истог пута
савио се к времену оскудном и сињем не одупирућ се ни
снагом, ни тежином, нит икаквом силом више, но тек тако
пође судби својој као човек к свему нужном и отајитом.